Contributed by Clara Maria Sanchez
donderdag, 02 augustus 2007 - Last Updated donderdag, 02 augustus 2007

Bijna drie weken na de Filippijnse verkiezingen voor de senaat en het congres zijn er nog geen definitieve uitslagen binnen. Er worden nog steeds stemmen geteld, in enkele provincies moet daar zelfs nog mee worden begonnen.

Dat heeft niks te maken met inefficiëntie en alles met het manipuleren van de verkiezingsuitslag. De Filippijnen is een van de meest corrupte 'democratieën' ter wereld. De overwinning van presidente Gloria Macapagal Arroyo in de verkiezingen van 2004 wordt algemeen gezien als het resultaat van grootschalige fraude. Een opname met een gesprek tussen de presidente en Virgilio Garcillano, de voorzitter van de nationale verkiezingscommissie 'Comelec', deed wijd de rondte. In de opnames is te horen hoe Arroyo op familiare toon Garcillano aanspreekt – 'Hello, Garci' – en hij haar vol trots ervan verzekert dat ze met een miljoen stemmen voorsprong zal winnen.

Het bekend worden van de opname leidde tot wijd verspreide protesten en pogingen om een 'impeachment' procedure tegen Arroyo te starten. Deze pogingen strandden echter in het congres waar de oppositie niet genoeg stemmen kon verzamelen. De regering zal nu pogen te voorkomen dat de oppositie in deze verkiezingen genoeg stemmen zal verzamelen om in het nieuwe congres voldoende steun te verwerven voor een dergelijke procedure. Hiervoor zou de oppositie acht van de twaalf senaatszetels die verkiesbaar waren moeten winnen. Het totale aantal senaatszetels is vierentwintig. De vooruitzichten voor Arroyo zijn niet goed. Volgens huidige schattingen kunnen de regeringskandidaten van 'Team Unity' op slechts twee zetels rekenen, de 'Genuine Opposition' – GO- op acht en gaan twee zetels naar onafhankelijke kandidaten. Minstens een van deze onafhankelijke kandidaten, de gepensioneerde legerofficier en serie coup-plotter Gregorio ‘Gringo’ Honasan, is geen vriend van Arroyo. Hij zal binnenkort terecht moeten staan omdat hij verleden jaar een coup zou hebben willen plegen.

In het hele land komt fraude voor, de verkiezingen staan in het teken van de traditionele machtsmiddelen van Filippijnse politici; ‘guns, goons and gold’. Intimidatie en/of omkoping zorgt ervoor dat de inhoud van stembussen veranderd wordt. Stemmen voor sommige kandidaten worden 'geschoren' – verminderd dus – terwijl die voor andere aangevuld worden. In de meest schaamteloze gevallen wordt er niet eens daadwerkelijk gestemd. Stembriefjes worden door de lokale krijgsheer of een corrupt dorpshoofd ingevuld met de naam van de gewenste kandidaat en overhandigd aan de verkiezingsinstantie.

Veel van de fraude vindt plaats op het zuidelijke eiland Mindanao, het op een na grootste eiland van de Filippijnen. Al meer dan dertig jaar zijn Mindanao en de omliggende eilanden het toneel van gewapende conflicten. De instabiliteit die hiervan het gevolg is creëert een klimaat dat gunstig is voor grootschalige verkiezingsfraude. Hele gemeenschappen zijn gevlucht, actuele gegevens over het aantal stemgerechtigden ontbreken of zijn opzettelijk kwijt gemaakt. De grote aanwezigheid van politie en leger – tweederde van het Filippijnse leger is gestationeerd op Mindanao – is geen garantie

voor eerlijke verkiezingen, integendeel. Op het moment moet het tellen van de stemmen in zeven provincies van Mindanao nog beginnen. Dit komt vaker voor bij verkiezingen op de Filippijnen, de late stemmen worden gebruikt om de algemene uitslag te 'corrigeren' en regeringskandidaten aan extra stemmen te helpen.

De belangrijkste krant van het land, de Philippine Daily Inquirer, doet elke dag verslag van nieuwe gevallen van fraude. Een van de meer pittoreske gevallen vond plaats bij het eiland Basilan, nabij Mindanao. Leraren die de opdracht hadden om de verkiezingen te controleren laadden stembussen in een boot op weg naar het eiland. De leraren waren verbaasd dat ze begeleid werden door gewapende huurlingen in dienst van de lokale burgemeester. Halverwege de tocht bevalen deze de schipper om te stoppen en begonnen ze de stembussen te vullen met stemmen voor hun kandidaat. Slechts zware golven dwongen hen om daarmee te stoppen en in een huis op vaste land hun werk verder te zetten. Kiezers in het district hebben nooit een stembriefje gezien.

Alle 252 zetels in het congres zijn verkiesbaar. De meeste daarvan worden gekozen per kiesdistrict, een aantal is echter toegewezen aan zogenaamde 'party-lists', lijsten die de belangen van geografisch verspreide, achtergestelde groepen moeten vertegenwoordigen en die naar proportie gekozen worden. Het is vrij zeker dat Arroyo zich op de een of andere manier van een meerderheid zal verzekeren. Terwijl in het verleden vooral radicaal linkse organisaties gebruikt maakten van het party-list systeem om deel te kunnen nemen aan de verkiezingen dook er deze keer een hele reeks door de regering opgezette 'partijen' op. Vooral de daadwerkelijk onafhankelijke partijen zijn kwetsbaar voor verkiezingsfraude en zijn gedwongen om te proberen hun stemmen fysiek te beschermen tot de officiële uitslag bekend gemaakt wordt.

Op Mindanao wordt de radicaal linkse party-list Anak Mindanao – Amin- welke opkomt voor vrede en samenwerking tussen de verschillende volken op het eiland - moslims, inheemse stammen en christenen - en op het moment een vertegenwoordiger heeft in het congres geconfronteerd met grootschalige fraude. Stemmen uitgebracht in haar bolwerken worden toegewezen aan door de regering gesteunde party-lists waar niemand in Mindanao ooit van gehoord heeft. Bijvoorbeeld een in Manilla gebaseerde lijst voor chauffeurs van de als openbaar vervoer dienst doende driewielers...

Clara Maria Sanchez is een activist van de Revolutionaire Arbeiderspartij – Mindanao, de Filipijnse sectie van de Vierde Internationale.